

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Mirela Mihăescu • Ștefan Pacearcă
Anița Dulman • Crenguța Alexe • Otilia Brebenel

Caietul elevului pentru clasa a III-a

Conform cu programa școlară

Hai și tu pe scoalaintuitext.ro!

Editura INTUITEXT

Cuprins

Hei! Ai aflat?
Copiii cool se strâng acum pe
www.scoalaintuitext.ro.
Vii și tu în gașca noastră?

1 BUN RĂMAS, VACANȚĂ! BUN GĂSIT, ȘCOALĂ! 7

2 POVEȘTILE PĂMÂNTULUI

<i>Spiridușul cel bun al cărții</i> , după Ada Teodorescu	9
Ascult și comunic!	10
<i>Povestea pământului și a muncii</i>	11
<i>Cu nasul în carte</i> , după Nina Cassian	12
Așezarea textului în pagina caietului	13
Jurnalul de lectură	14
Recapitulare	15
Evaluare	17

3 CĂLĂTORIE PE UN NOR

<i>Furtuna</i> , după Ruth Stiles Gannett	19
<i>Tara lui Vreau-și-primesc</i> , după André Maurois	20
Personajele textului	21
<i>O vizită la Cumuleta</i> , după George Ricus	22
Semnele de punctuație	23
Scrierea textului în care se prezintă o întâmplare imaginată	24
Recapitulare	26
Evaluare	27

4 DIN LUMEA REALĂ, ÎN LUMEA TEXTULUI

<i>Ruxi</i> , după Matthew Lipman	29
Povestirea orală a unor întâmplări trăite, auzite sau văzute ...	30
Scrierea textului în care se prezintă o întâmplare trăită	31
<i>Cocoș de munte fotografiat</i> , după Ionel Pop	32
Povestirea orală a unei întâmplări citite	34
<i>Perla de scoică</i>	35
<i>Casa lui Tomi</i> , după Adrian Oprescu	36
Recapitulare	37
Evaluare	38

5 PLANTELE ȘI ANIMALELE AU POVESTEA LOR

<i>Povestea florii-soarelui</i> , după Tudor Pamfile	40
Textul nonliterar	41
<i>Puiul de elefant</i> , după Rudyard Kipling	42
Recapitulare	43
Evaluare	44

6 SEMNELE NESCRISE ALE NATURII

<i>Semnul de iarbă</i> , după Silvia Kerim	46
Cuvântul – parte de vorbire	48
Substantivul	49
<i>Natura nu te iartă</i> , după Passionaria Stoicescu	50
Substantivul – numărul și genul	51
Recapitulare	52
Evaluare	53

7 PENTRU UN START BUN 55

8 ÎN LUMEA SUNETELOR ȘI A CULORILOR

<i>Fram, ursul polar</i> , după Cezar Petrescu	59
Adjectivul	60
Descrierea unui obiect. Descrierea unei activități	61
<i>Valea cu fluturi, cu păsări și cu flori</i> , după Fănuș Neagu	62
Adjectivul – numărul și genul	63
Descrierea unei persoane	64
<i>Pietricica și caracatița</i> , după Henri Cornélus	65
Scrierea unor instrucțiuni	66
Recapitulare	67
Evaluare	68

9 ÎMPREUNĂ

<i>Zăpada mieilor</i> , după Mircea Sântimbreanu	70
Pronumele	71
Numărul pronumelui personal	72
Cum să creezi un fluturaș publicitar	73
<i>Din greșeală</i> , după Lev Tolstoi	74
Recapitulare	75
Evaluare	76

10 DESPRE INVENȚII

<i>Max, Duc și nava cosmică</i> , după Walt Disney	78
Verbul	79
Invitația	80
Verbul. Numărul verbului	81
E-mailul	82
<i>Aurel Vlaicu</i> , după Mihail Drumeș	83
Recapitulare	84
Evaluare	86

11 COMUNICAREA POLITICOASĂ ȘI RELATIILE CU CEILALȚI

<i>Matilda</i> , după Roald Dahl	88
Cum adresăm o rugămintă sau o cerere	89
<i>O întâmplare deosebită</i> , după Călin Gruia	90
Recapitulare	91
Evaluare	93

12 JOC ȘI PRIETENIE

<i>La scăldat</i> , după Ion Creangă	95
Enunțul	96
<i>Doi mari prieteni</i> , după Mihail Sadoveanu	97
Cartea poștală	98
<i>Aniversarea Gretei</i> , după Sandra Waren	99
Recapitulare	100
Evaluare	102

13 CURCUBEUL VACANȚEI

<i>Vacanța</i> , după Emilia Căldăraru	104
<i>James și piersica uriașă</i> , după Roald Dahl	107
Cuvintele. Ce poți face cu ele?	108
Evaluare finală	114
TESTUL 1	114
TESTUL 2	118
Autoevaluare	120

POVEŞTILE PĂMÂNTULUI

Spiridușul cel bun al cărții

după Ada Teodorescu

- 1** Scrie câte o propoziție în care să folosești cuvântul **haine**:
- cu înțelesul din text;

b) cu un alt înțeles decât cel din text.

- 2** Unește fiecare informație din text cu personajul la care face referire.

Spiridușul cel bun

- Nu îi învață pe copii ceva de rău.
- Are mari necazuri cu Spiridușul cel rău.
- Îi pedepsește pe copiii neascultători.
- Vrea să afle tot felul de răspunsuri.
- Nu are o clipă de liniște.
- Nu are pic de astămpăr.

Spiridușul cel rău

scriitorul

băiețelul

Hai să luăm o pauză de joacă! Intră aici:

www.scoalaintuitext.ro/joc36

- 3** Transcrie enunțurile din care ai aflat că Spiridușul cel bun al cărții se simte așa cum sugerează imaginile date.

- 4** Completează enunțul folosind cuvinte din text.

Spiridușul cel rău schimbă în vis personajele, le face _____ și _____

- 5** Formulează răspunsuri la întrebări.

a) Cine este ajutorul Spiridușului?

b) Care este lucrul de care Spiridușul cel bun nu duce grijă?

- 6** Scrie numele unor personaje din povești, pe care le admiră.

JOC – Pitici și uriași

Descoperă numele personajelor.

(b,1) (e,1) (b,3) (e,1) (b,2) (d,4) (c,2) (e,1) _____

(c,5) (e,3) (d,3) (d,4) (c,2) (e,1) _____

(d,2) (b,5) (c,2) (c,2) (d,4) (a,1) (e,5) (b,2) _____

(e,4) (e,5) (d,2) (e,5) (b,4) (d,4) (e,3) (e,1) _____

(e,4) (e,5) (d,2) (e,5) (b,4) (e,5) (c,2) _____

e	A	B	C	D	E
d	F	G	H	I	Q
c	J	L	M	N	O
b	P	R	S	T	U
a	V	W	X	Z	Z
	1	2	3	4	5

Ascult și comunic!

Cum ascult?

- 1 Desenează un ☺ sau ☹ în dreptunghiul din dreptul fiecărui comportament pe care crezi că ar trebui să-l ai atunci când ascuții pe cineva.

Să pui întrebări în timp ce vorbește.

Să vorbești cu un alt coleg.

Să te uiți la cel care vorbește.

Să bați în bancă cu pixul sau creionul.

Să ceri voie să ieși din clasă.

Să nu-l întrerupi pe cel care vorbește.

Să te gândești la problemele tale.

Să-ți iei notițe dacă este cazul.

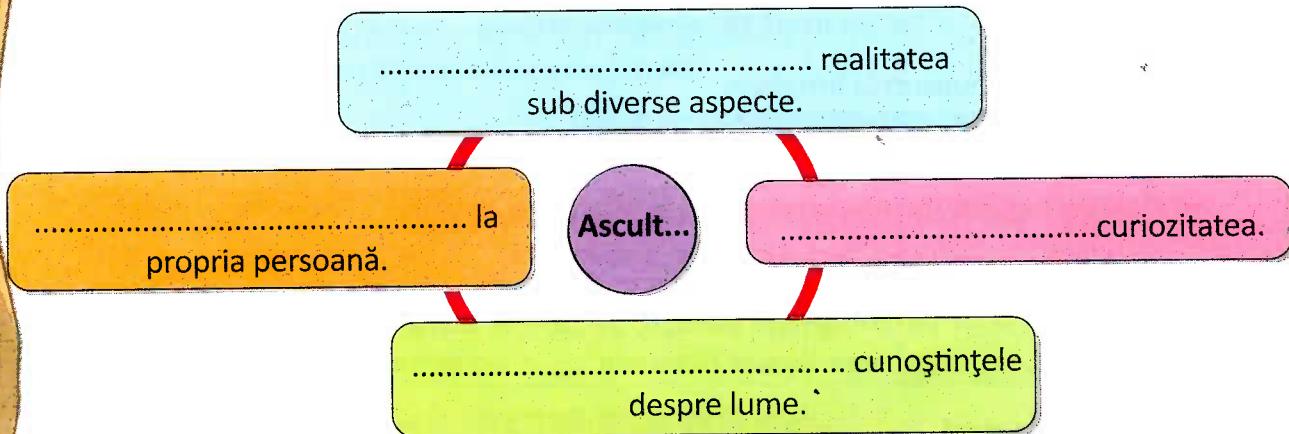
Să ascuții cu atenție.

Să-ți faci temele.

Să te aşezi într-o poziție comodă.

De ce ascult?

- 2 Completează schema de mai jos introducând la locul potrivit următoarele cuvinte: *ca să mă gândesc, ca să-mi îmbogățesc, ca să-mi satisfac, ca să descopăr.*

- 3 Unește cuvintele din stânga cu cele potrivite din dreapta și vei descoperi în ce fel, ascultând pe cel care vorbește, te poate ajuta să te înțelegi mai bine cu cei din jur.

- a participa la
- a cunoaște
- a accepta
- a împărtăși

- ce gândesc alții
- emoțiile
- viața comunității
- opinii diferite de ale mele
- cum să scrii îngrijit

Povestea pământului și a muncii

- 1 Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare dintre cuvintele subliniate.
hărăzit – destinat, sortit, rânduit

sumedenie – multime, puzderie

să agonisească – să strângă

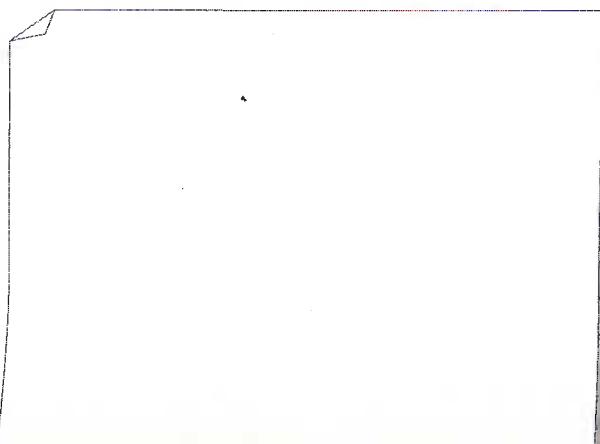
- 2 Completează cadranele.

Ce ai văzut citind textul?	Ce ai simțit?
Ce ai învățat din această povestire?	Scrie un alt titlu textului.

- 3 Scrie cuvintele care lipsesc din enunțul de mai jos și realizează o ilustrație potrivită.

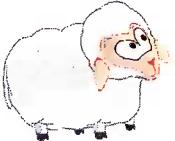
La urmă veni și pământul, ca să ia spre
știință de îndatorirea lui și Creatorul i-a zis:

– Tu, negrul pământ, să hrănești

Cu nasul în carte

după Nina Cassian

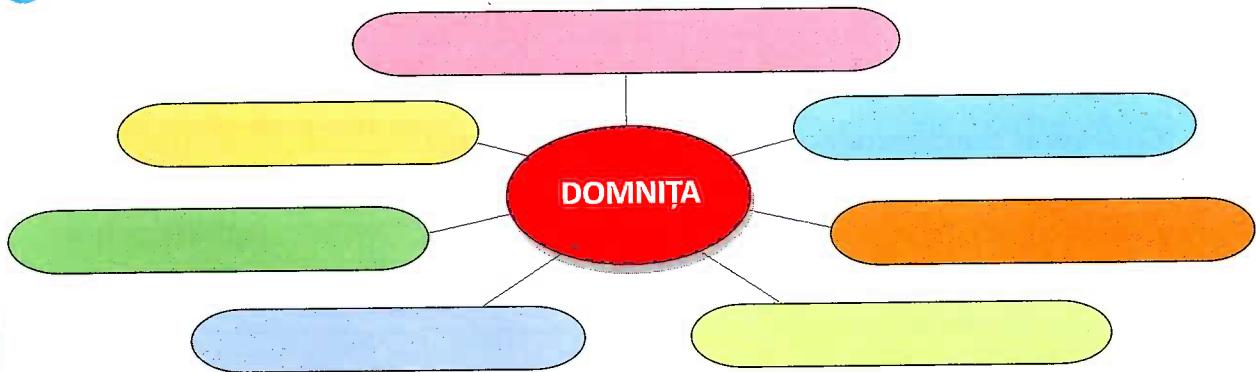
- 1 Completează cuvintele care lipsesc.

Cândva, _____
_____ în carte.

- 2 Colorează caseta din dreptul răspunsului corect.
Domnița ctea fără preget pentru că...

- era pasionată de lectură.
 voia să ia premiul întâi.
 era curioasă.

- 3 Scrie în schemă cuvinte care exprimă însușiri ale domniței.

- 4 Crezi că este important să citești? Scrie trei motive.

JOC – Proverb din... inițiale

Colorează toate casetele care conțin un cuvânt din poezie. Scrie inițialele cuvintelor din casetele colorate în ordinea crescătoare a numerelor, pentru a completa proverbul de sub tabel.

1	cetini	6	rea	11	cânta	16	brânză	21	premiantă
2	frunte	7	crengi	12	preget	17	înfumurată	22	roua
3	anotimpuri	8	nori	13	palat	18	treceau	23	frunze
4	pământeni	9	tâmplă	14	apucase	19	lapte	24	urdă
5	ramuri	10	era	15	pițigoi	20	învăța	25	asculta

Cine are _____ are _____ ochi.

Așezarea textului în pagina caietului

- 1 Transcrie din poezia *Cu nasul în carte* strofa în care mielul se adresează domnișei.

- 2 Scrie toate modalitățile de despărțire, la capătul rândului, a cuvintelor: **anotimpurile, nepăsătoare, întâmplătoare, pasionante.**

- 3 Transcrie, pe o coală colorată, fragmentul din *Supă de pui pentru suflet*, după Jack Canfield, de la pagina 8. Realizează o ilustrație. Expune lucrarea în clasă. Solicită colegilor aprecieri privind respectarea regulilor de scriere.

1. Scrierea și așezarea corectă a titlului
2. Respectarea alineatelor
3. Despărțirea cuvintelor la capătul rândului
4. Scrierea îngrijită

- 4 Scrie biletele unor persoane care îți-au împrumutat sau îți-au oferit o carte pe care dorești mult să o citești. Scrie corect și îngrijit! Este un mod de a exprima aprecierea.

Jurnalul de lectură

- 1 Scrie trei titluri de cărți sau texte literare pe care le-ai citit în vacanță și autorii lor.

- 2 Alege un text literar pe care l-ai citit în vacanță. Realizează un jurnal de lectură.

Textul literar pe care doresc să-l prezint are titlul _____ și se găsește în cartea _____ scrisă de _____

Personajul meu preferat este _____

Întâmplarea cea mai emoționantă este _____

Mi-a plăcut mult _____

Nu mi-a plăcut _____

Dacă aş fi fost în locul personajului, eu aş _____

*Recomand cartea _____
deoarece _____*

- 3 a) Citește din jurnalul de lectură scris de un cititor pentru un fragment din *Dumbrava minunată*, de Mihail Sadoveanu.

*În vacanță de vară am descoperit-o pe Lizuca, eroina cărții **Dumbrava minunată**. Era o zi caniculară, dar eu nu simțeam arșița. În hamacul din grădina bunicii era răcoare. Mi-am dat seama cât de norocos eram eu și cât de nefericită era Lizuca.*

De ce? Lizuca a rămas de mică fără mama ei. Trăia acum cu mama vitregă care n-o iubea și cu o slujnică rea. M-a impresionat hotărârea Lizucăi de a pleca la bunicii din dumbravă. Un alt personaj care m-a cucerit este cățelul Patrocle, prietenul Lizucăi.

Cititi cartea ca să aflati despre prietenia dintre Lizuca și Patrocle!

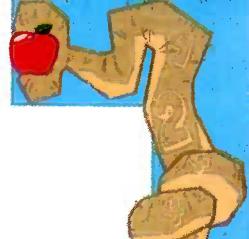
- b) Explică, folosind textul, înțelesul cuvintelor:

caniculară – _____

m-a cucerit – _____

- c) De ce era Lizuca nefericită? Ce l-a impresionat pe cititor?

Recapitulare

- Citește poezia *În bibliotecă*, după Ana Blandiana.

Ce spaimă, ce **emoții**, ce scandal!
Am văzut printre cărți un șoarece intelectual!

La început, ca să nu pară
Că are gusturi prea ciudate,
A mâncaț într-o doară
Cartea de bucate.

Apoi, ca să nu mă sperii prea tare,
Câțiva timp a **înfülecat** numai dicționare.

Și-a dus **ipocrizia** atât de departe,
încât a jurat să nu se mai atingă de nicio carte.

Dar n-a rezistat mai mult de o zi
Și a început să ronțieze poezii.

Ba, pentru că îl **tentează** drumul spre **glorie**,
A înghițit și câteva cărți de istorie,

iar tabla înmulțirii fiindu-i simpatică,
A gustat și din câteva cărți de matematică.

Cât rămăsese numai la literatură,
Nu mă speriasem peste măsură.

Era clar că nu puteam aștepta ca o **zevzeacă**
Să-mi mestece întreaga bibliotecă.

Vocabular

emoție – tulburare

a înfülecat – a înghițit pe nerăsuflate

ipocrizia – prefăcătoria

tentează – atrage

glorie – faimă, renume

zevzeacă – proastă, neghioabă

- Scrie câte o propoziție cu fiecare dintre cuvintele date.

- **spaimă** _____
- **emoție** _____
- **simpatică** _____

- Formulează trei propoziții în care cuvântul **pară** să aibă sensuri diferite.

- Subliniază *intrusul* din listele următoare:

a mâncaț
a înfülecat
a ronțieze
a înghițit
a gustat
a plecat

deslușit
evidență
complicat
limpede
precis
curat

scandal
gălăgie
hărmălaie
zgomot
pace
larmă

- Caută în text cuvântul cu sens opus pentru fiecare dintre cuvintele:

- **antipatică** – _____
- **sinceritatea** – _____
- **obișnuite** – _____